

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) 120 Lei pe an.
„Foala Interes.” (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 400 Lei pe an, trimși în banii țării acelela în preț de 400 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoara).

Când pornirea vine de sus în jos ajungerea la țintă e mai repede!

O măsură românească, a dlui Ministru Goldiș.

În toate opintirile popoarelor de a ajunge la stări mai mulțumitoare, lupta e foarte grea când se pornește de jos în sus, — și e foarte ușoară și ducătoare la scop, când pornește din sus în jos!.

Ferice de poporul, a cărui conducător înțelegând trebuințele lui, lău ei în mână împlinirea lor. Atunci acea împlinire se ajunge de o sută de ori mai repede, ca atunci când mulțimea își strigă nevoia, iar cei cu puterea, n'o aud ori nu vor s'o audă! Dela cap atârână toate. De e capul zdravăn, sănătos, totul merge bine; dacă, din potrivă, e în dangl, te mângâi slab cu vorba, că: dela cap se atrică peștele...

O pildă din o mie: Aziăzi răsună țara de strigătele de îngrijorare a tuturor bunilor patrioți și a bunului popor, că: nu mai putem trăi de strămoșii în care ne au dus și ne aduc zilnic jidanii năvăliți peste noi. Noi o strigăm, o dovedim, o arătăm cu degetul, — s'a pornit chiar o mișcare, care să ducă luptă politică împotriva răului, și totuși răul tot crește, și măsurile de înlăturare, ba nici de stavillirea lui, nu se văd... Căci cei cu puterea în mână — se fac că n'aud și nu văd, fiindcă cei mai mulți (cinate celor ce nu s' de aceștia!), sunt în curcați cu jidanii și mai curând sunt ocrotitori ai lor. Un ministru ca Dorl Popovici, Petrovici, General Rășcanu, și încă câțiva, să n'audă de o luptă împotriva jidanilor, că se betegesc...

Și pentru aceea, pornirea din jos în sus, dela popor spre cei dela putere, — merge încet și fără izbânzi mai simțite.

Unul din ministrii de acum, ne-a dat însă o dovadă despre ce mult se poate, când pornirea vine din sus în jos:

Cinematografele date

„Astrei”

De ani de zile s'a scris prin fol, că e o greșală, aceea ce se face, că se lasă „Cinematografele” prin orașe pe mâna oricui. Mai toate sunt în mâni străine (cele mai multe evreești). Și acei străini nu numai că și fac averi însemnate din ele, dar le folosesc și pentru scopuri ascunse: să strice sufletele

mai ales în tineretul privitor, sau (în ținuturile nou alipite) să așeze simțăminte potrivnice țării prin așezarea unor vederi cu înțeles ascuns, din țările vecine. Noi cerem ca cinematografele să treacă în stăpânirea orașelor, ca să fie izvor de venit pentru oraș, — ușurând prin asta cât de cât birurile ce se pun de orașe pe locuitorii lor.

Di Ministru Goldiș a avut un gând mai bun ca acesta, D-sa a zis:

— Na orașelor, ci *Asociațiunii (Astrei) vom da cinematografele!* Această Asociațiune are marea țință de a întări cultura (buna învățătură) românească în poporul nostru, înzestrând satele cu Biblioteci, ajutând înființarea de Case de citire, și altele. — Ea să aibă venitul acesta, folosindu-l pentru *luminarea poporului nostru!*

Pentru a se ajunge la acest lucru, di Ministru Goldiș a făcut, ca guvernul să vestească — prin Publicație oficială în Monitorul Oficial (Gazeta Țării), că pe ziua de 30 April se ridică dreptul tuturor celor ce au azi Cinematografe prin orașele Ardealului, Bănătuului, și în alte părți ale țării, pe unde „Astra” are Filiale (sau Despărțăminte) ale ei, — și că *toate aceste Despărțăminte ale „Astrei”, îndată ce cer, capătă ele drept de ținut Cinematografele în oraș.*

Unde sunt mai multe cinematografe în oraș, „Astra” va primi unul, pe care-l vrea, iar celelalte se vor da la *Societăți culturale românești*, care lucrează în felul său tot ca „Astra” pentru luminarea poporului! Așa de pildă în Cluj, unde sunt 3 cinematografe, s'a dat dreptul de un Cinematograf „Astrei”, unul *Sindicatului ziaristilor (gazarilor) români*, altul unui așezământ românesc care va ajuta și ei tot cultura românească. — La Sătmăr avea orașul cinematograful; s'a luat dela ei și s'a dat Astrei! Foarte bine.

Noi, dela Orăștie, am înaintat și noi cerere pentru „Astra”, ca să aibă Despărțământul ei de aici, dreptul de Cinematograf. Și îl vom primi fără îndoială. Celelalte Despărțăminte din țară, să ceră și ele de grabă, acelaș lucru, pentru orașul lor.

Însămnătatea acestei hotăriri Ministeriale e foarte mare:

Intil și 'ntil așezămintele culturale românești, vor alege filme (arătări) din cele mai serioase, luminătoare, de petrecere și învățătură, — dar nu de desmățare, nici de așitare împotriva țării.

A doua: Din venitele Cinematografului, fiecare Despărțământ al „Astrei” poate înființa an de an 2-3 Biblioteci bune și bogate prin comunele ținutului său, iar când toate satele vor fi înzestrate cu Biblioteci, va urma îmbogățirea lor mai departe cu alte și alte cărți alese, de învățătură bună și de petrecere.

Urmările pot fi din cele mai fericite pentru noi ca neam.

Și laca că mare lucru e, ca să ai sus, la putere, oameni, capi, cu înțelegere pentru trebuințele poporului, sau să nu fie cu urechea toacă pentru acelea.

Pornirea asta, venind din sus în jos, va da roade în un an, cât nu puteau da toate străduințele noastre cele de jos în sus, în zece.

Dă, Doamne, celor ajuși la conducerea țării, urechi cât mai deschise și inimi cât mai simțitoare pentru nevoile neamului, și atunci bine va fi de noi.

Ziua de 10 Mai

va fi sărbată în anul de față în chip deosebit de alți ani, fiindcă acum se împlinesc 50 de ani dela războiul cu Turcii din care țara a ieșit neatârnată!

Mai adauge bucuria pentru însănătoșirea M. S. Regelui, care va fi în fruntea sărbării celei strălucite, — și vei înțelege deplin bucuria pentru această zi.

În toată țara se fac pregătiri pentru sărbarea cât mai măreață.

Pe aiurea și pe la noi.

Guvernul din Cairo (orașul conducător al Egiptului, locuit aproape numai de Arabi), — a hotărât să dea afară din slujbe pe toți slujbașii de neam străin, înlocuindu-i cu egipteni de baștină.

E duhul vremilor care cere streinilor, — să plece, să nu lece pânea din gura fiilor țării și a neamului stăpânitor de țară!

La noi acest duh e azi încă prea slab!

Iacă ne întrec Arabii și Turcii!

M. S. Regele și Regina

vor cerceta lași

îndată ce Mai. Sa Regele va fi destul de bine, ca să poată face mișcări mai mari chiar prin țară.

Se plănuesc pe atunci două serbări: Punerea petrii fundamentale (de temelie) la zidirea „Fundațiunii Culturale Ferdinand I” și la Monumentul Cavaleriei ce se pregătește la Iași.

Urmările traiului sărac

printre tinerii noștri cei mai buni.

Băgându-se de samă, că printre studenții dela Universitățile noastre, se văd prea mulți cu fața suptă și palidă, plecați de spate și începând să tușescă în chip îngrijitor, — mai mulți profesori universitari s'au pus pe cercetat pricinile acestor oștiri înainte de vreme, a unor scampe vieți tinere.

S'au făcut cercetări la București și la Cluj, de către doctorii cu inimă pentru tineret, și ei spun, că trebuie dată foarte multă luare aminte studenților, căci printre ei bătute această nenorocire mai tare ca între alte păturile de tinerime. Pricina de căpetenie e: traiul cu prea mari lipsuri, cu hrană prea slabă, cu îmbrăcăminte prea ușoară, pe urma căreia trupul tiner slăbește și boala se culbărește în el prea ușor. Căci numai în trupurile slăbite prin lipsă de hrană și prin răceală, până la măsura care e pricinică boalei, prinde ea. În trupul voios, sănătos, încălzit, nu are putere.

Doctorii făcând cercetări, au găsit lucruri grăitoare: Printre tinerii din Universități și din Școlile Medii (Licee și altele la fel), sunt la sută din tineri bolnavi de tuberculoză (boala uscată). Și asta e mult, ca tot între 25 de inși, unul să aibă boala, care e lipicioasă dacă vine în atingere cu trupuri tinere, slăbite. Alți 10-12 la sută sunt cu tuberculoză „staționară” (care adevărat stă pe loc, nu se mai desvoalță, că se vede că trupul s'a întărit și ea nu mai poate prinde putere). Acești tineri trimși la vreme în Sanatorii (Spitale anume făcute în locuri cu aer curat, sănătos), se vindecă negreșit; ei sunt scăpați și dați buni vieții. Dar — să se dea și la timp la îngrijire.

Afară de aceștia, mai sunt 50% (jumătate din numărul tuturor), cari au în ei „tubercule” (adevărat poartă în ei germele boalei), dar fiind încă bine hrăniți și îngrijii.

acela nu au putere asupra lor, — decât dacă vor ajunge, prin împrejurări neprielnice (răcirii zdravene, traiu rău), ca să slăbească, încât germeii acela să aibă putere asupra trupurilor lor.

Așadar, abia 35—40 la sută dintre tinerii din școli, sunt deplin sănătoși, neatinși de această grozavă boală!

De aceea, pentru a lupta împotriva ei, s'au format Comitete de suflete bune, cari adună banii ca să zidească „Sanatorii” pentru studenți (cum e și cel dela Colibița, aici în Ardeal). Guvernul a luat în buget un milion ajutor pentru această mișcare și luptă împotriva oficei printre tinerime. (Foarte puțin acel milion)!

Cu câtă ușurință aduc folele streine vești neadevărate din țara noastră.

La noi în țară guvernul a luat măsura cuminte, de a nu lăsa voie liberă foilor să scrie câte aud și câte visează, despre boala Regelui țării, despre fostul Prinț de coroană și peste tot despre Familia Regală, — pentru-că altfel s'ar întruce atâța redactori (mai ales cu pene pistrule) în a lăsa care de care ceva mai „senzațional” (ce ulmește)...

Acești doritori de știri răsunătoare (mai drept zis cu coarne), își dau însă drumul peste hotare și trântesc la știri de acestea pentru gazetele streine, cari, firește, le publică (le pun în foale) bucuroase, ca să aibă cetitorii ceva foarte foarte în acia zi.

O pildă de acest fel o găsim în ziarul „America” din Cleveland, numărul dela 2 April. Sunt știri trimise foli de către marile Cancelarii de dat știri telegrafice din toată lumea.

M. S. Regele nostru se răcise și erau temeri de o aprindere de plămâni primăjdioasă, — dar nu era nimic desnădăjdut în boala M. Sale. Totuși vestitorii pentru străinătate și-au dat îndată zbor liber închipuirii, și iaca în ce formă vesteau lumea despre acest lucru:

„Regele României pe moarte!”

„După știri primite din Belgrad, se vestește în cercurile Curții Regale (din Sârbia), că boala a avut o întoarcere neașteptată spre mai rău, și se așteaptă în cursul nopții o nouă înrătățire, care ar putea fi nenorocită pentru viața Regelui.

Poliția și deregătorii militare din București se spune că au luat toate măsurile, pentru a împedea tulburările cari ar fi putut urma după moartea Regelui... (Ce cap în dungă! Din asta ai crede că buna rânduială în țară o ține numai viața Regelui, și că îndată ce Regele ar muri, în țară s'ar deslănțul tulburării și furtunii... Redacția Lib.).

„Cu toate că noutățile cele venite deadreptul din București, spun nouă că starea Regelui a luat o întorsătură serioasă spre mai rău

(?! poate spre mai bine!), — întreruperea legăturilor de dat știri între București și Viena și alte puncte, a stârnit îngrijorare între Românii din Paris.

„Târziu astăzi s'a vestit din Viena, că Regele a murit!, — însă această știre a fost primită cu neîncredere la Paris.

„Rapoarte (vești) primite aici (în America) dela București și din celelalte capitale (orașe cu scaune de domnie) din Europa, spun, că moartea Regelui Ferdinand e apropiată.”

Și alte știri tot așa de încoronate, supte din degete de către neastâmpărații vestitori ai foilor streine. Ce le pasă lor că mâne vor fi desminșiți? Destul că azi au dat cetitorilor o știre izbătoare, care-l arată ce „strașnici” gazetari sunt, cum văd chiar în viitor (deși văd chiar)...

Frumoasa dezvoltare a unei Bănci românești.

Cele mai multe din băncile noastre românești, au luat după războiu o dezvoltare mai avântată decât cea de naintă de războiu și, cercetând viața fiecăreia, s'ar putea scoate la iveală date pline de semne bune pentru întărirea noastră economică.

Dar poate nici o altă bancă nu a luat un zbor așa de repede, aproape îndrăzneț, ca banca „Timișana” din Timișoara. Arătăm mai jos câteva cifre (numere) din sporirea puterilor acestei bănci, — oglindind în ele, în felul său, sporul Băncilor românești peste tot în Ardeal, Bănat și Crișana, — deși nu toate au avut aceeași măsură în pașii lor. Iată ce vedem în cifrele „Timișanei”:

Capitalul (banii de părtășie), cu care a început „Timișana” la 1886 erau 97.522 coroane. Acum iacă cum a sporit din zece în zece ani:

In 1896, — avea Coroane	551.000
1906:	600.000
1916:	2.000.000
1921:	Lei 5.000.000
1926:	50.000.000

Depunerile spre cruțare și creștere, încredințate ei de marea obște, erau:

In 1886:	cor.	220.000
1896:	„	901.000
1906:	„	2.386.000
1916:	„	4.153.000
1921:	Lei	36.000.000
1926:	„	330.000.000

Câștigul ei curat, era:

In 1886:	cor.	10.000
1896:	„	45.000
1906:	„	85.000
1916:	„	104.000
1921:	Lei	1.259.000
1926:	„	11.424.000

Sporirea bunei stări a Băncilor românești, ne privește și ne bucură într-o atâta, că ea oglindește sporirea puterilor materiale, bănești, a neamului nostru peste tot. Mulțimea își duce în bănci cruțările sale, cumpără acții (părtășii) la Bănci

și atunci acelea cresc. La neam sărac sau ținut sărac, nu află decât Bănci sărace, la neam cu bunăstare, bănci puternice.

Dezvoltarea foarte mare a Timișanei, ne arată și bunăstarea ținutului ei bănașan.

Pace nu-i.

În Marocco, partea ținută de Spanioli, s'au început noi ciocniri ale răsculașilor cu armata spaniolă.

— Franța se vede silită a trimite trupe pentru întărirea celor din Indochina, unde simte porniri de răsvărire...

Noi darnici pentru toți, — alții pentru ai noștri — nu.

Ministrul de agricultură, d. Garofid, a fost înștiințat de unii Români bănașeni că au rudenii peste hotar în Bănatul sîrbesc, că frașii lor de acolo au suferit și suferă mari nedreptăți în legătură cu exproprierea (împărțirea moșilor). Românilor nu numai nu li s'a dat pământ, ci numai Slavilor, dar li s'a chiar luat mult pământ, și s'a dat tot la Sârbi. Iar prețul de răscumpărare a fost pentru Români mult mai slab, ca pentru alții.

Di Ministru Garofid a adus vorbă de acest lucru în sfatul Ministrilor și aci s'a luat hotărârea, de a interveni la guvernul dela Belgrad, să dea și Românilor același drept, cum s'a dat de România Sîrbilor din Bănatul nostru, unde li s'a dat și lor pământ, iar pentru cel luat dela ei, li s'a dat preț ca la toată lumea.

Nu știm de se va ajunge ceva cu intervenirea, căci frașii dela Belgrad sunt — cam tari de cap.

Paștile negre ale orașului Năsăud.

Paști negre, pline de tăcluni întonecați, și de suflete învelite în jale, — a avut orașul Năsăud.

În Jola mare după amiază, pe la ora 3 în casa brutarului (pănerului) Mureșan din Piața Unirii a izbucnit foc. Fiind vânt puternic, focul s'a întărit repede și s'a răspândit prin nori de schintele duse și aruncate pe alte case. În apropiere era o Farmacie (apotecă) care a luat și ea foc, și în ea fiind materii primejdioase de foc, benzina și oleiuri, acestea aprinzându-se au făcut stricăciuni uriașe și au sporit puterea focului, care se lăța acum repede, dela casă la casă.

Pomplierii (focarii) din loc erau neputincioși și împedecați de lipsa apei. Au venit și pomplierii din Căpâr, din Dumitra, din Bistrița, soldații din Regimentul 84 Inf. și s'au pus pe lucru, dar — cu foarte puțină izbândă, pentru-că ardeau, pe când sosiseră ei (pe la 9 seară) uliți întregi! Biserica reformată, de parte de tot de locul izbucnirii focului, a fost aprinsă de schintelle

mari duse de vânt și a ars, — aprinzând și alte case din jurul ei.

Toată noaptea pomplierii și soldații și locuitorii s'au luptat să oprească lăfșirea și abia spre Vinerea mare dimineața au reușit a-l opri lăfșirea și a-l face prin asta să se stingă, după-ce a mistuit ce a fost cuprins.

Au ars: 7 case cu etaj (cu câte un rînd ori două), și 41 case parter, apoi 26 grajduri, 21 lemnașii, 3 prăvălii (bofi) și 9 magazii.

Au rămas fără adăpost 116 familii.

Ce Paști grozave a avut mult încercatul oraș Năsăud, care nainte cu 30 de ani a mai ars odată tot în Jola mare, iar nainte cu vre-o 5 ani a fost aproape nimic de potopul apelor.

S'a pornit adunare de daruri în orașul Bistrița și în tot ținutul, pentru a ajuta pe cei nenorociți.

— Iar în orașelul Lipcani, din județul Hotin (Basarabia) a izbucnit foc chiar în Dumineca Paștilor! A cuprins o întreagă parte din oraș, prefăcând în cenușe 21 de clădiri!

Din alte țări.

Rulul Missisipi (urlașul între riu, în America) umflându-și apele, amenința cu răvărsare un ținut lângă New Orleans. Lucrători harnici s'au pus, câteva sute, să zidească de grabă un dig puternic (zid de apărare). Dar pe când lucrau mai bine, într'un punct s'a spart digul și valurile grele ale rîului au început a se răvărsa pe aci, spălând din calea lor și digul mai departe: iar sub dig au îngropat de vii pe 500 din sârmanii lucrători.

Câmpia cu multe orașe și sate pe care volau a'o scutească, a fost coperită de o mare de ape, care le-a spălat casele de n'au mai rămas nici jumătate din ele în picioare. Peste 300.000 de oameni au rămas fără adăpost.

Ungurii iar fac bani mincinoși...

Abia a început lumea a uita uriașa nemernicie, de când oamenii sus puși în Ungaria, în cap cu un principiu al lor, se prefăcuseră în bandă de falsificat bani francezi, — și altă veste de același fel se da din Viena:

Ziarul „Abend” spune că s'a dat de urma altui rînd de bani francezi falsificați. De data asta s'a făcut încercarea cu hârtii de 1000 Franci francezi.

Poliția franceză face cercetări în Franța, — căci falsificatorii acolo se spune că s'au dus să-i schimbe, fiindcă acolo nu bate tare la ochi când dai hârtii de o mie.

In Mexic

s'a dat o lovitură de bandiți, ca ne-alta: O ceață puternică de tâlhari a oprit în loc un tren cu călători. I-au jefuit; pe cari nu s'au supus i-au omorât; și pe urmă închizând vagoanele pe ei, le-au stro-

pit cu benzină și le-au dat foc! Au fost găsiți și 20 copii tăiați de tălhari, — ca să nu mai strige și să le stee 'n cale! Abia puținii călători au putut scăpa cu zile; unii din ei au nebulit de spaimă. Bandiții au furat peste 200.000 pesos de aur. Patrula militară au pornit întru urmărirea lor. Și zece avioane s'au dus într'ajutor pentru prinderea lor.

Din Franța.

În ziua Paștilor apăsene s'au întâmplat în Franța 15 ciocniri de mașini automobile între sine. Două automobile erau mâinate de femei. Urmările ciocnirilor au fost, că 10 înși și-au pierdut viața, iar 30 de înși au fost răniți greu. — Tot pentru mănarea prea repede, pe unde nu vezi departe înainte.

Marele Spital Colțea din București, în flacări.

Vineri noaptea (spre Paști) bolnavii din marele spital „Colțea” din București, au avut o noapte îngrozitoare: Pe la 2 și jumătate noaptea, s'a aprins o aripă a Spitalului. S'a simțit focul numai când țigărele prin coperiș afară. S'a aprins dela o odăie din pod unde locuiau servitorii. Flăcările se lăteau repede, spaima era grozavă. Dar mulțămirea bunelor rândueli ale Intendentului, bolnavii au putut fi scoși toți din partea cuprinsă de flăcări. Doar o femeie ce fusese numai atunci operată de cancer, a murit pe când o mutau din camera ei. Unul bolnav i s'a pierdut urma. A fost găsit a doua zi în alt spital unde fugise și și cerase adăpost.

Toate echipele (compăniile) de Pompieri (focari) au alergat la locul nenorocirii și au început a vărsa rîuri de apă din 3 părți asupra copercului ce ardea și după muncă sdrăvănă de un clas, a b'ruit focul. Dimineața era stins de tot. — Pagubă de vre o 4 milioane.

Spionul Taflan

pedepsit cu 5 ani temniță.

Am arătat înainte cu câteva luni ce s'a întâmplat la Sibiu: Un Plutonier major, Taflan, dela Comandamentul Teritorial, a fost prins că făcea spionaj pe samă Ungurilor. El e Român de pe la Făgăraș, dar înșurat în Sibiu cu nevastă săsoaică, cu socril sași, și se afla demult în slujba armatei, și se purta așa de bine, că mai mari voia să l înalteze ofițer, că l vedeau că merge și noaptea la slujbă și lucrează.

Când colo, el mergea de făcea spionaj: Îna cople de pe scrisorile cele mai secrete (tainice) a Cancelariei: despre starea armatei, de starea armelor și munțiilor ce le are și unde le are, și câte toate, și le dădea pentru bani la spionii maghiari cu cari se împrietinise.

Târziu a fost descoperit, cam toamna trecută. Acum înainte de Paști l'a judecat Curtea Marțială, dându-l 5 ani de temniță.

Rămâne să mai fie judecați și socril săi (sași), cari s'au dovedit a fi părtași morali și materiali (știau și sprijineau munca de trădare a ginerelui). El încă se află închis în Sibiu.

NOUTAȚI

In amintirea învățătorilor morți pe câmpul de luptă, se va ridica în București o statuie în preț de 5 milioane. Orașul a dat 2 milioane. Această statuie va aminti, că învățătorii cari știu să lupte în timp de pace cu cel mai mare dușman al omenimei, cu întunerecul, au știut să-și dea, în zilele de grea încercare pentru țară, viața, apărându și pământul strămoșesc.

Ungurii din Orăștie sunt năcăjiți că au fost puși la dare de ceașă pentru zidirea nouă a Liceului cu 285.000 Lei. Ei spun că dacă casa e goală, de ce să plătească bir pentru ea? Dar comisia e de părere că casa e goală din vina lor, că nu au grijă să aibă chirieși, iar asta nu-l poate scuti de dare.

Producții de sărbători. Pe a doua zi de Paști seara au dat Meseriașii români din Orăștie o producție teatrală cu declamări și joc. Ca la producțiile urmate de joc, mai ales după lungul post, lumina a umplut sala, îndeosebi mulți țărani și meseriași, încât din acest punct de vedere, seara a fost reușită. Venitul material încă a fost destul de bun. — Diletanții s'au silit să joace cât au putut ei mai bine. A urmat joc vesel până 'n zori.

La Comloșul-bănățan a dat tot a doua zi de Paști Tinerimea adultă din societatea „Sf. George” o producție, jucând două piese teatrale și 3 declamări. Frumosul sufiet al acestei tinerimi ni-l arată faptul, că au jucat piesa „Vremuri de restriște” de Corneliu Georgescu, piesă care oglindește inima de hienă a marilor noștri dușmani ce ne rod și azi țara, și au ros'o și în timpul războiului, în felul cum o arată viața di Georgescu în piesa sa. — Țină-le Dzeu tării de suflet care l-a îndemnat să joace această piesă!

Reuniunea de Cântări din Dobroa a dat, tot a 2 a zi de Paști, un Concert urmat de joc, sub conducerea dlui A. Nistor, cu program bogat, început cu cântarea „Osana Ție Regel...”

(Ne pare rău că toate invitațiile ni s'au trimis prea târziu, pe când foaia ne era încheiată și trimisă).

În fiecare an mor de ofițeri la 30-50 de mil. Bolnavii sunt aproape un milion. Nu uitați că unde intră soarele, nu intră doctorul. Feriți-vă de a sculpa pe jos tusa, căci boala ofițerului să răspândește dela om la om și prin sculpat.

În Turtucaia (Dobrogea) în luna viitoare la 15 Maiu, se vor face serbări mari la una din cele mai vechi școli românești din țară, înființată acolo acum 150 de ani.

Școlăile cele mai vechi din Ardeal n'au împlinit încă suta de ani.

Iată că sub Turci, Românii și-au putut face școlii chiar înainte cu 150 de ani (căci pe atunci Turcii domneau peste Dobrogea), dar noi, cei de sub stăpânirea ungurească și săsească, nu... E bine să se știe.

Încetineală de năințeles.

În 4 Martie am făcut la oficial postal de aici reclamație pentru 10.000 Lei ce am trimis tinerului Totu la închisoarea din Cernăuți, și pe cari nu l'a primit. — și nici până azi, după 2 luni de zile, nu s'a sfârșit cântarea după acel bani și nu au ajuns să i se plătească! E deadreptul păcătos!

La noi se samănă 3 părți grâu și 7 părți cucuruz. Ce bine ar fi să fie întors!! Grâul se lucrează mai ușor și are preț mai bun, e mai hrănitor și seceta dela noi nu-l strică așa tare.

Îfj. Szántó Károly, redactorul folii maghiare din loc, a încetat din viață azi, Joi, la amiază, după o boală de gripă de 2 săptămâni. Dzeu să l odihnească în pace.

Un sfat de folos. Unde sunt frăgarii mulți, cumpărați sămânța de vermi de mătasa bună. După lege se poate căpăta numai dela stat. Scrieți o carte poștală la Stațiunea sericicolă din Băneasa jud. Ilfov, pentru cutii de 5 grame (culoare albă 55 lei; galbină 75 lei).

— Fiindcă în săptămâna de față nu s'a lucrat în tipografie nici Luni nici Marți (pentru sfintele sărbători) — n'am putut scoate și „Foata Interesantă”, care astfel nu s'a adaus la acest număr.

O patrulă de jandarmi unguri a trecut în săptămâna trecută, peste hotar în apropiere de Arad, străbătând la un conac al unui ungur ce nu l prea departe de hotar.

Grănicerii români l-a împresurat, l au desarmat și l-au înaintat de regătorilor militare mai înalte. — Jandarmii unguri spun că n'au voit altceva decât să și iee hrane dela acel conac.

Pentru cei cu arme. Potrivit ordinului Ministerului de Interne No. 12432 publicat în Monitorul Județului Hunedoara No. 17, acei cari încă n'au declarat în scris, că posed armă, de ori-ce solu, sunt obligați a da declarație în scris până la 1 Maiu 1927, la Poliția de Stat Orăștie. Contravenienții vor fi dați în judecată.

Un american a făcut un pian, care în loc de sunete, dă lumină. Fiecare clapă (coardă) are o lumină. Câștii de pe note și 'n loc de sunete vezi lumini. Când privești la luminile acestea cum vin repede și se duc, crezi că s niște ființe din altă lume.

O vânătoare singură în felul ei. Un moșter englez din Rodesia, a cărui turmă de vite era meru nimiclită de lei, s'a suit în timpul nopții pe un cōpac pentru a pândi animalele sălbatece. Odată se ivi o haltă de 20 lei, apropiindu se de un miel pe care moșterul îl legase de copac. Moșterul care era bine înarmat, a ucis 7 lei. Un leu pușcat a fost sfâșiat de leii rămași neatinși de gloanțele omului.

Din servitoare ministru. În Finlanda (o țară care în vreme de pace s'a ținut de Rusia) cu un popor foarte deștept, o servitoare foarte cuminte, care în timpul după-ce isprăvea treaba în casa stăpânilor, cetea învățând singură din cărți, a ajuns Ministru peste muncitorime, și peste medicii și spitale.

CUPREX

UOIDE cu o lovitură paraziti (păduchi și alte necurățenii) de ori-ce fel, cu larvele și ouăle lor cu tot, la oameni și la animale! Se poate găsi în Farmacii și Droguerii.

(1939) 4-4.

Oameni învățați au aflat, că în trupul omului 2 din 3 părți e apă. (Poate a bețivilor va fi și mai apăsos...) Dacă un om cântărește de plidă 75 kilograme 50 kg., e apă, iar din celelalte 25 kg. de felurite materii, ou, fer și altele, s'ar putea face 1200 ouă, 7 cule groase de fier, din cărbune 95 creioane, din pucoasă 820.000 chibrite, din sare cam 10 linguri și 50 bucăți zahăr.

Cea mai mare odăde de apă s'a descoperit de curând în Iguassu. Inginerii au socotit, că într'o clipită cade un milion de bați de apă. Această apă poate mâna mașini cu aproape 30 milioane puteri de cal. Dunărea noastră e mititică pe lângă apa aceasta.

Părul mai lung decât femeea. Într'un oraș din America se află femeea care are părul cel mai lung din lume. Părul ei e cu un metru și jumătate mai lung decât lungimea trupului. E de-o frumusețe rară.

S'au descoperit niște palanjenii cari fac fire de mătasa mai strălucitoare și mai tare decât mătasa dela noi.

Ce bine ar fi să aducă și la noi astfel de palanjeni. Prin odăile necurățite, ale femeilor nu prea harnice, pânza acestor palanjeni ar străluci frumos...

Un american din New-York, a cumpărat o șuviță de păr de-a lui Bethoven cu 2 milioane lei. A fost al doilea maeștru muzicant din lume. La moartea lui, fiind sărac, n'au avut cu ce să l îngroape. Până a fost în viață nimeni nu l-a ajutat.

Timbrele fiscale azi în folosință, de 1 Leu, de 2, 3, 5, 10, 20, 30 și 50 Lei, mai sunt bune numai până la 1 Iunie a acestui an, — iar după această dată pe ori-ce scrisoare sau cerere sau document (Obligație, contract și altele) pe cari se cere punere de timbru, — se vor lipi numai timbre de cele nouă. Timbrele de azi, vor mai putea fi însă schimbate cu de cele nouă, la locurile unde se găsesc acestea, până la 1 Iulie. După această dată cine le mai are și nu le-a schimbat, le poate arunca în foc.

În America s'a zidit de curând o casă cu 58 de rânduri, în care ar încăpea locuitorii din două orașe ardelenesti ca Orăștie și Făgărașul.

FARMACIA VLAD, ORĂȘTIE,

LÂNGĂ LICEUL „AUREL VLAICU”

atrage luarea aminte on. public din loc și jur, că este

înzestrată cu toate solurile de medicamente (leacuri) și

preparatele cele mai nouă și renumite!

precum și cu tot solul de pansamente, parfumerie, sâpunuri fine, articli de gumă, etc.

Prețurile cele mai moderate.

(1042) 3-10.7

„CUGIEREANA“

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Cugir.

Prospect de emisiune.

În urma autorizării primite din partea adunării generale a acționarilor institutului de credit și de economii „Cugiereana“, ținută la 2 Mai 1926 în Cugir, precum și în urma aprobării Ministerului de Industrie și Comerț, dată pe baza avizului Comisiunii Speciale Economice prin decizia Nr. 23149/1927, comunicată de Inspectoratul Comercial, Timișoara cu Nr. 172/1927, subsemnatul Consiliu de Administrație, deschide prin aceasta subscripție pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului societății de la Lei 50.000.— la Lei 1.000.000.—.

Noua emisiune se va face în următoarele condițiuni:

1. Acționarii vechi au dreptul să întregescă prin optare 1 acțiune veche de Lei 50.— la 1 acțiune nouă de nominal Lei 500.—, pe lângă plățirea sumei de Lei 400.— de 1 acțiune (restul de Lei 50.— de acțiune se întregeste din fondurile institutului).

2. Vechii acționari au dreptul să mai semneze pentru fiecare acțiune veche încă una acțiune de nominal Lei 500.— pe cursul de Lei 550.—.

3. Acțiunile rămase neoptate de acționarii vechi și rescumpărate de institut, conform punctului 5, se pot semnă tot de vechii acționari cu Lei 550.—.

4. Acțiunile semnate de neacționari se pot semnă cu cursul de Lei 600.—.

5. Acțiunile vechi de nominal Lei 50.—, cari nu se vor întregi la acțiuni noi de nominal 500.—, se vor rescumpăra de institut cu Lei 100.— de una acțiune veche.

6. Abateri dela condițiunea, ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual, se admit numai erezilor, cari vor dovedi, că proprietarul vechiu a reposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi, înregistrate pe numele decedatului, și că s'a deschis procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la termenul fixat pentru anunțarea opțiunilor. Astfel de acțiuni însă se vor elibera îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

7. În conformitate cu hotărîrea Consiliului de Administrație, pentru plata acțiunilor se fixează următoarele date:

Acțiunile de sub punct 1:

Rata I.	de Lei 100.—	la semnarea acțiunilor până la	30 Iunie a. c.
„ II.	„ „ 100.—	„ „ „ „	30 Septembrie a. c.
„ III.	„ „ 200.—	„ „ „ „	30 Noiembrie a. c.

Pentru acțiunile de sub punct 2:

Rata I.	de Lei 150.—	la semnarea acțiunilor, până la	30 Iunie a. c.
„ II.	„ „ 200.—	„ „ „ „	30 Septembrie a. c.
„ III.	„ „ 200.—	„ „ „ „	30 Noiembrie a. c.

La acțiunile semnate de neacționari se va încasa la rata I. cu Lei 50.— mai mult.

8. La subscripții sunt a se prezenta acțiunile vechi împreună cu coatele de cupoane, și se vor libera deocamdată în schimb certificate provizorii.

9. Acțiunile noi se vor emite cu nominalul de Lei 500.—.

10. Acționarii, după vărsăminte vor beneficia de 14% dobândă pentru anul 1927, și vor avea să plătească 18% după ratele restante.

11. Față cu acționarii cari nu vor achita ratele la termen, se vor aplica dispozițiile §§ lor 11 și 12 din statute.

12. Repartizarea acțiunilor noi se va face din partea Consiliului de Administrație, având dreptul a primi sau respinge pe noii acționari, fără a fi obligat a motiva.

13. Sumele vărsate în contul acțiunilor subscrise în sensul punctului 4 al prospectului, pe cari Consiliul de Administrație nu le-ar putea admite, se vor restitui subscribitorilor, fără dobândă.

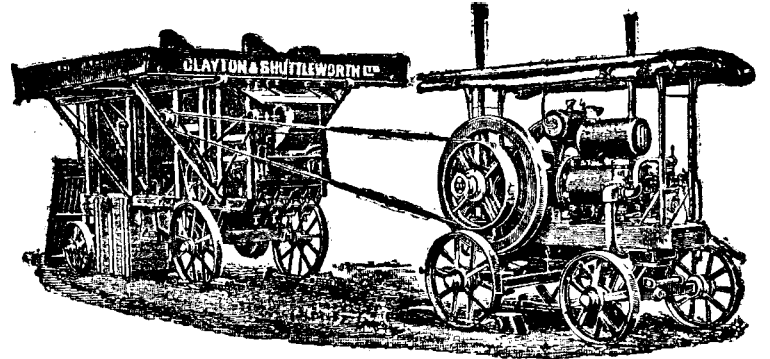
14. Ca loc de subscripție se designează banca „Cugiereana“ în Cugir. Subscripțiile sunt a se face în zilele de Luni și Sâmbătă a fiecărei săptămâni.

Cugir, la 10 Aprilie 1927.

Diracțiunea.

Trimitem de probă aceste foi cri-cul le cere, timp de o lună de zile!

CAROL F. JIKELI Alba-Iulia și Sibiu.

(999)

5-10

Reprezentanța vestitei fabrici:
Hofherr-Schranz, Clayton-Schuttleworth din Viena.
 Livrează toate articolele agricole și mai ales motoare cu mașină de treerat, în diferite mărimi.
Prețurile și condițiile se dau la cerere.

De vânzare:

o Mașină de treerat de 4 P. H., în stare bună, la:
Karol Kóvér
 Băcăniș, p. Sibiu.
 (1067) 1-3

De vânzare:

3 jugăre și jum. fânaș în hotarul comunei Orăștioara-de-Jos — în luncă;
 la Sibiu — în mijlocul băii — o casă coperită cu țigă și cu grădină mare.
Ioan Melitska, Orăștie.
 (1069) 1-2

O moară de apă

pe Sirei, cu 1 piatră, e urgent de vânzare, pentru cauze familiare, în comuna Galați u. p. Pui (j. Huned.). Informații la:
Matel Stöckel,
 (1068) 1-3 în gara Pui (j. Huned.)

Un automobil „Ford“

e de vânzare ieftin, — și un Camion de 3 tone, — cu cauciucuri noi. Se poate folosi și de Autobus. La:
Ioan Petruș
 Opișani, p. Turda
 (1066) 1-1

Mașini de fabricat țigla, — de vânzare.

Subscribul vind mașinile mele de fabricat țigla de ciment în horj, și anume:
 Două garnituri complete, având 1600 forme; o mașină pentru scocuri (vălce) pentru vârfulurile ceperii și colțuri, — și tot ce se recere la fabricare.
 Mașinile se pot vedea la subscribul:
„FABRICA DE ȚIGLE DE CIMENT I. HERȚA,
 Orăștie, Str. Cogălniceanu (Prundului) 29.
 (1064) 3-4.

MOTOR

(1055) 3-4

de 6-7 H. P., batoză cu 2 vinturătoare; o moară completă, cu petri franțuzești de 30 joli; — altă moară de 20 joli, tot completă; — se vind foarte ieftin de:
George Teodorovici în Costăne,
p. Teodobești, j. Suceava (Bucovina).

Casa de vânzare

Trei camere frumoase (2 către stradă), verandă, bucătărie, cămară, pivniță, bucătărie de vară separată, șopron de lemne și coteț, ambele acoperite cu țigă. — 2 curți îngrădite, 1 grădină cu pomi, în curte fântână cu apă foarte bună de beut.
 Informații la: (1068) 2-3
Friedrich VELTZER
 Orăștie, Str. Nicolae Iorga 12.

Intravilan și casă.

În comuna Geoagiu de Jos, în centrul comunei, pe str. principală, aproape de Judecătoria, de vandut un intravilan împreună cu casă.
 Se poate adresa la *Lină Cristea* Geoagiu de Jos (callea băilor) și la *Dr. Szegő* ad. (1059) 2-2
 vocat în L'pove.

Casă de vânzare.

1064 2-3

Vind din cauza mutării casa No. 9 din Str. G. Coșbuc (a Morii), atând din 6 odăi, 3 bucătării, bucătărie de vară cu cămară, și grădină, și loc de zidit spre stradă. Locuința se poate lua în folosință dela 1 sau 15 Mai.
 Informații la proprietar în casă sau la Moara orașului în Sebeș (Alba).

Beția

Cine voește a scăpa de patina acosta uricioasă, să întrebuințeze „*Antibetismul Vertes*“, scutit legal, preparat de mult încercat, care degustă bețivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știerea sa. Mii și mii de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.
 — Spese postale și ambalaj în regie proprie. —

Farmacia la „**VULTURUL ALB**“ Nr. 33, Lugoj, Banat.

Bolnavii de PLĂMÂNI

astmatici bolnavi de pept scrofuloși anemici sârnel de sânge slăbiți
 află mult dorita ușurare a suferințelor lor prin siropul **VERTES**
 4 sticle 540 lei prin ramburs.